

SUNUŞ

Meltem İzmir Akdeniz Akademisi Dergisi'nin 12. sayısıyla karşınızdayız. Dergimiz alışıldığı üzere dört bölümden oluşuyor.

Hakemli makalelerin yer aldığı Araştırma bölümüne birbirinden anlamlı iki yazı koyabildik bu sayıda. İlk çalışma, Türkiye'de tarihi çevre koruma alanındaki önemli isimlerden Prof. Dr. Nur Akın için 6 ve 9. sayılarımızda yer verdiğimiz makaleler serisinin devamı niteliğinde. Prof. Dr. Akın'ın öğrencileri olarak kendileri de İstanbul Teknik Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Restorasyon Doktora Programlarında "19. Yüzyıl İstanbul'unda Kentsel ve Mimari Dönüşüm" dersini sürdüren iki öğretim üyesi, Ceylan İrem Gençer ve Yıldız Salman'a bu serinin devamı için verdikleri katkıdan dolayı teşekkür ediyoruz. Bu bağlamdaki çalışma, "19. Yüzyıl Kentsel Dönüşüm ve Kent İçi Ulaşım Faaliyetleri: Üsküdar Bağlarbaşı Bölgesi" Tuğçe Darendeli'ye ait. Arşiv belgeleri, haritalar, eski fotoğraflar ve kartpostallardan faydalanarak bölgenin tramvayla ve yeni mimari/kentsel düzenlemelerle geçirmiş olduğu dönüşümü inceliyor.

İkinci makalede, M. Fatih Tayfur, Ceren Ergenç ve Burcu Babayiğit Asya'nın iki liman kentini karşılaştırıyorlar. İngilizce yazılan makalenin Türkçe başlığı: "Transnasyonalizm ve Asya'nın İki Emperyal Liman Kenti: İzmir ve Şanghay'ın Küresel Tarih İçerisinde Karşılaştırmalı Toplumsal Tarihi". Yazarlar, emperyal liman kentleri olan İzmir ve Şanghay'ın toplumsal tarihlerini ve siyasal iktisatlarını 19. yüzyıldan itibaren *laissez faire* dönemi *transnasyonal* ilişkiler perspektifinden karşılaştırıyor ve tahlil ediyorlar. Makalede, *transnasyonalizm* dönüştürücü, merkezi küresel bir olgu olarak tanımlanarak, coğrafi uzaklıkları ve kültürel farklılıklarına rağmen İzmir ve Şanghay'ın, *transnasyonalliğin* nüfuz etmesine, benzer bir tepki verip vermedikleri ve benzer ekonomik, siyasal ve sosyal sonuçlarla karşılaşmış ve karşılaşmadıkları sorgulanıyor. İzmir'in özellikle Akdeniz'deki diğer kentlerle benzer karşılaştırmalı çalışmalarda daha çok ele alınmasını arzuladığımızı, dergimizin bu tür çalışmalara öncelik verdiğini de yeri gelmişken belirtmek isteriz.

Güncel bölümünde, Ege Bölgesi'ndeki en güzel doğal ve tarihi mirasımızdan birine, Latmos'a yer verdik. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi'nde Beyin ve Sinir Cerrahisi olan Dr. Varol Aydın, "Geçmişten Günümüze, Doğal ve Kültürel Mirasıyla Latmos"u yazdı. Yıllardır bölgeyi gezen, taşını, kuşunu, ağacını, insanını bilen, gören biri olarak, uzmanlık alanının dışında ama uzmanlığına dayalı hassas bir incelemeyle hem tarihi hem de kültürüyle Latmos'u anlattı. Dr. Aydın, Latmos'un doğal ve kültürel mirasını gelecek nesillere taşıma, özenle koruma görevimizi hatırlatıyor. Latmos'un doğal ve kültürel özelliklerini göz ardı edecek şekilde yürütülen madencilik, RES ve GES projelerinin yaratacağı ekonomik getiriyle kıyaslanamayacak kadar büyük bir zenginliğe

sahip olduğunu öz bir biçimde anlatıyor. Jeolojik ve kültürel zenginlikleriyle, bilinen ve henüz keşfedilmemiş tüm alanlarını kapsayacak şekilde Latmos'un jeopark ya da milli park statüsünde bir Dünya Mirası olarak tescillenmesini öneriyor.

İzmir Akdeniz Akademisi'nden bölümünde, İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sanat Şube Müdürlüğü'nden Tayfun İçsel ve Onur Eryeşil, 9 Aralık 2022 tarihinde düzenlenen Öncü Kent İzmir Sonuç Konferansı'nı özetlediler: "Öncü Kent İzmir: Fikirler ve İmkânlar". 2015-2019 yılları arasında İzmir, Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı'nın (*United Cities and Local Governments*, UCLG), kültürel kalkınmayı kentlerin sürdürülebilir kalkınması içinde değerlendiren Pilot Kentler Programında yer almıştır. Öncü Kentler Programı, bunu takiben katıldığı ikinci çalışmadır. Öncü Kentler, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) bağlamında, İzmir'in kültür alanında öncü bir rol üstlenmesi için "birlikte gelişmeye odaklanan, katılımcı süreçlerin aktif bir şekilde uygulandığı ve bunları SKH'ler bağlamında iyi uygulamalarla görünür hale getirilmesinin ve ayrıca çoğaltılmasının hedeflendiği" bir programdır.

Alesta bölümünde Katanya Üniversitesi'nden Emeritus Profesör Massimo Frasca "Sicilya'da Müslümanlar"ı yazdı. Sicilya, Akdeniz'in ortasındaki konumu nedeniyle her zaman bir sınır ülkesi ve farklı halklar, kültürler ve dinler arasında bir karşılaşma yeri olmuştur. 827'de Araplar, İspanyol Müslümanlar ve Tunuslu Berberilerle birlikte Sicilya'yı işgal ederek İslami bir hâkimiyet dönemi başlatırlar. İslam egemenliği yaklaşık iki yüzyıl sürer ancak bir yüzyıl daha Müslümanlar, yeni Hıristiyan Norman kralları yönetiminde Palermo'da yüksek mevkiler işgal etmeye devam ederler. Özellikle, sanat ve mimaride, İslam döneminde kullanılan mimari, sanat ve araçların çoğu Norman fatihlerine geçer. İslami üsluptaki en çok sayıda mimari eser, Arapların ve ardından Normanların başkenti olan Palermo'da korunur. Prof. Dr. Frasca'nın İngilizce kaleme aldığı yazısı, bu eserlerin kısa bir dökümünü sunuyor.

İki dilde yayın yapan, hakemli, bilimsel dergi olan *Meltem*, bu yıl sonu itibariyle ULAKBİM TR Dizin'de taranan bir yayın olmayı hedefliyor. Meslektaşlarınıza, öğrenci ve hocalarınıza, akademik ağlarınıza dergimizi takip etmelerini, makale ve çalışmalarınıyla dergiyi beslemelerini salık vermeyi rica ediyoruz. Akdeniz ve İzmir üzerine araştırma ve çalışmaları olan bilimcilere dergimizi işaret etmeniz, teşvik etmeniz hatta önyak olmanıza ihtiyacımız var. Gelecek sayılar hakkında fikirleriniz, önerileriniz, çalışmalarınız başta olmak üzere her türden katkınızı heyecanla bekliyoruz.

Bir sonraki sayıda görüşmek üzere, keyifli okumalar diliyoruz.

Aydın Arı ve Özay Göztepe